

учасник міжнародних програм, але й держава, яка підкреслює важливість глобальної співпраці для досягнення національних та міжнародних цілей.

Література

1. Безпека космічної діяльності: правові засади: монографія / відп. ред. Малишева Н.Р., Шемшученко Ю.С. Київ: Юридична думка, 2018. 311 с.

2. Головка С.Г., Леуська О.І. Перспективи міжнародної співпраці з освоєння Місяця. *Аеро-2020. Повітряне і космічне право*: матеріали Всеукраїнської конференції молодих учених і студентів, м. Київ, Національний авіаційний університет, 20 лист. 2020 р. Том 1. Тернопіль: Вектор. С. 28-31.

3. Федоров О.П. Космічна діяльність: підходи до розробки стратегії *Why Space for Ukraine*. Київ: НВП «Видавництво «Наукова думка» НАН України», 2019. 207 с.

УДК 347.85(477)(043.2)

Лукавий І.А., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: **Макеєва О.М.**, к.ю.н., доцент

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КОСМІЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Космічна галузь посідає важливе місце у сучасному світі, пропонуючи необмежені можливості для наукових досліджень, комунікації та економічного розвитку. Після проголошення незалежності, Україна, як космічна держава, почала розвиток своєї космічної сфери. В умовах недостатності фінансування та повномасштабної війни немає можливості у достатньому обсязі здійснювати дослідження космічної галузі.

Спираючись на історичний контекст та досягнення України актуальними видаються дослідження теоретико-правових аспектів космічної галузі України.

Інструментами сучасного нормативно-правового механізму регулювання космічної галузі України є положення Конституції, Кримінального та Цивільного кодексів України, Законів, Концепцій, Державних програм тощо. Система космічного права складається з нормативно-правових актів, що визначають загальні правові основи здійснення космічної діяльності в Україні (Закони України «Про

космічну діяльність» від 15.11.1996 р. № 502/96-ВР; «Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про відновлення Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про наукове і технологічне співробітництво» № 602-VIII від 15.07.2015 р; розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері космічної діяльності на період до 2032 року» № 235- р від 30.03.2011 р.; наказ ДКА України «Стратегія космічної діяльності України на період до 2022 року» № 100 від 21.05.2015 р. та інші).

Закон України «Про космічну діяльність» [1] є основним правовим документом, який регулює космічну галузь України. Він визначає правовий статус та відповідальність держави у цій сфері, а також встановлює правила для співпраці з іншими країнами та міжнародними організаціями. Закон також враховує етичні та екологічні аспекти космічної діяльності, що забезпечує сталість та безпеку при виконанні космічних місій.

Розвиток космічної галузі в Україні зацікавлює як національні, так і міжнародні організації. Україна має властивості, що сприяють успішному розвитку космічної галузі: географічне положення та людський потенціал. Крім того, з'являються нові можливості для створення інноваційних рішень у сфері космічних технологій, які дають Україні конкурентні переваги.

Космічна галузь є комплексом наукових, технічних, економічних та правових аспектів, пов'язаних з вивченням і використанням космічного простору. Вона включає такі сфери, як космічні дослідження, супутникова навігація, комунікації та зондування Землі. Окрім наукових та технологічних досягнень, ця галузь забезпечує необхідну інфраструктуру для функціонування сучасного світу [2, с. 12].

Однією з ключових тенденцій розвитку космічної галузі в Україні є партнерство з іншими країнами та міжнародними організаціями. Україна активно взаємодіє зі світовими лідерами у космічній галузі, які надають технологічну та наукову підтримку. Це сприяє обміну знаннями та ресурсами, а також підвищує міжнародний престиж України у сфері космічної галузі. Іншою важливою тенденцією є розвиток супутникових технологій та послуг. Україна активно розробляє та випускає свої супутники, які використовуються для різних цілей, таких як збір і передача даних, телекомунікації та зондування земної поверхні. Це відкриває нові перспективи для комунікації, телекомунікаційної інфраструктури та розвитку інтернету. У даний час Україна формує власну державну космічну політику, яка сприяє розвитку національної космічної

інфраструктури, наукових досліджень та комерційного використання космічних технологій. Також уряд України активно сприяє створенню інноваційних підприємств та платформ для розробки нових рішень у космічній галузі. Україна також грає важливу роль у розробці космічного права.

Незважаючи на досягнення та потенціал, Україна також стикається з викликами у розвитку космічної галузі. Один з найважливіших факторів - це фінансування. Розвиток космічної галузі вимагає значних інвестицій для досліджень, розробки та запуску космічних засобів. Ще одним викликом є конкуренція на глобальному ринку. Сьогодні у світі існує багато країн, які активно розвивають свої космічні програми та пропонують конкуруючі послуги. Україні потрібно створити конкурентоспроможну продукцію та послуги, що задовольнять попит на міжнародному рівні.

Важливо об'єднати зусилля усіх держав, заінтересованих у реалізації проектів дослідження і використання космічного простору. Цього можна досягти не інакше, як через підвищення ролі міжнародного права і національного законодавства в регулюванні відповідних суспільних відносин, підвищення відповідальності юридичних і фізичних осіб за стан космічного надбання [3, с 10].

Отже, Україна має достатній потенціал для розвитку космічної галузі. У результаті активної державної політики, консолідації зусиль вчених, інженерів та підприємств, Україна займає своє місце на глобальній арені космічних досліджень та технологій. Однак, необхідно постійне оновлення правової бази та стратегічний розвиток космічної галузі, спрямований на гармонізацію з міжнародними стандартами, підвищення інвестиційної привабливості та реалізацію потенціалу космічних технологій для національної економіки та благополуччя громадян України.

Література

1. Про космічну діяльність: Закон України від 15 лист. 1996 р. № 502/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/502/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 30.10.2023).

2. Федоров О.П. Космічна діяльність: підходи до розробки стратегії. Why space for Ukraine? Київ: Наукова думка, 2019. 206 с.

3. Шемшученко Ю.С., Малишева Н.Р. Безпека космічної діяльності: правові засади: монографія. Київ: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. 2018. 312 с.